

Запобігання насильству у сім'ї

Більшість населення України і уявлення не має про особисті права дітей, Конвенцію ООН про права дитини, інші міжнародні документи цієї спеціалізації, тому дуже легко порушити права дітей. На жаль, дуже багато дорослих не вважають за потрібне визнавати ці права і зараз.

Дуже часто вони і не замислюються, що своїми вчинками дискримінують права дитини, тому і дітям і дорослим буде корисним знати, в яких випадках права дитини порушуються, здійснено насилля, які види насилля бувають тощо.

Насильством в сім'ї вважаються будь-які умисні дії фізичного, сексуального, психологічного чи економічного спрямування одного члена сім'ї по відношенню до іншого члена сім'ї, якщо ці дії порушують конституційні права і свободи члена сім'ї як людини та громадянина і наносять йому моральну шкоду, шкоду його фізичному чи психічному здоров'ю.

Конституція України є тим фундаментальним документом, юридичною базою, норми якої визначають та гарантують охорону і захист прав дітей у нашій державі. У статті 52 Конституції вказано, що діти рівні у своїх правах незалежно від походження, а також від того, народжені вони у шлюбі чи поза ним. Будь-яке насильство над дитиною та її експлуатація переслідуються за законом.

Центральним же документом, котрий забезпечує детальне правове регулювання сімейних відносин, є Сімейний кодекс України. Зокрема, в ньому передбачено, що батьки зобов'язані піклуватися про здоров'я дитини, її фізичний, духовний та моральний розвиток, а також її поважати. Забороняються будь-які види експлуатації батьками своєї дитини, фізичні покарання, та застосування ними інших видів покарань, які принижують людську гідність дитини. Відповідно до норм сімейного законодавства сама дитина, у разі порушення її прав та інтересів, може звернутися за їх захистом до органу опіки та піклування, інших органів державної влади, органів місцевого самоврядування та громадських організацій, а у разі досягнення чотирнадцятиліття - безпосередньо до суду. Порушення прав та інтересів дитини та жорстоке поводження з нею, за сімейним законодавством може бути підставою для позбавлення батьківських прав.

Вміщені далі поради можуть бути корисними для всіх, хто став жертвою або свідком домашнього насильства.

1. Передусім варто пам'ятати народну мудрість: "Хто сам себе береже, того й лихо оминає". Не треба заплющувати очі на реальні факти і вмовляти себе не звертати уваги на насильство.
2. Тримайте під рукою номери телефонів міліції та соціальних служб. Варто, щоб ці номери також знали ваші діти. Якщо виникне потреба, не вагаючись телефонуйте до районного відділу міліції або на номер "102" і вимагайте термінового втручання. По приїзді працівників міліції детально опишіть їм усе, що сталося, покажіть ваші тілесні ушкодження, а також домашні речі, які побив чи поламав кривдник.
3. Якщо вам завдано тілесних ушкоджень, обов'язково зверніться до медичних закладів. Ви не лише пройдете лікування, а й отримаєте медичні висновки, які є вагомим доказом у суді.
4. Якщо близькі люди готові вам допомогти в боротьбі з домашнім насильством, домовтеся з ними про спільні дії в гострій ситуації.
5. Пам'ятайте: насильство часто стає ще брутальнішим, коли кривдник довідується про бажання жертви припинити з ним стосунки. Якщо ви зважилися на таке, будьте готові захищати свої права та права ваших дітей. Заздалегідь обміркуйте можливі варіанти вирішення таких гострих питань, як поділ майна, стягнення аліментів, визначення місця проживання дітей. Звісно, краще відразу звернутися по допомогу до кваліфікованих юристів, соціальних служб чи громадських організацій, послуги яких є безкоштовними.
6. Подумайте проте, як обмежити ваше спілкування з кривдником після розлучення і вберегти від нього ваших дітей.

7. Уявіть ваше даліше життя без кривдника й знайдіть у ньому позитивні моменти для себе. Згадуйте про ці моменти тоді, коли відчуватимете неспокій та сумніви. В разі потреби, зверніться до соціальних служб та неурядових організацій, які надають психологічну підтримку постраждалим від насильства в сім'ї.

На районному рівні проводиться відповідна робота щодо попередження насильства в сім'ї згідно затвердженої Інструкції щодо порядку взаємодії управлінь (відділів) у справах сім'ї, молоді та спорту, служб у справах дітей, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та відповідних підрозділів органів попередження насильства в сім'ї.

Центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді спільно з дільничними інспекторами здійснюють виїзди у населені пункти, де проводять просвітницько-профілактичну роботу з неповнолітніми, молоддю та сім'ями, в яких є ризик скоєння насилля. На базі районного центру зайнятості та за участю спеціалістів центру зайнятості, центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, районної лікарні, притулку для дітей служби дітей проводяться профілактичні заходи з молоддю та учнями випускних класів на теми: «Разом за життя», «Обери здоров'я», «Сім'я – простір без насильства», «Людська гідність – найвища цінність», «Чи варто грати власним життям», «Як подолати конфлікт».

Службою у справах дітей спільно з відділом у справах молоді та спорту, відділом освіти, кримінальною міліцією у справах дітей, дільничними інспекторами та виконкомами міської, селищної та сільських рад постійно проводиться профілактично-роз'яснювальна робота, бесіди з батьками щодо наслідків жорстокого поводження в сім'ї. Діти, які проживають в сім'ях де існує загроза вчинення насильства над ними, перебувають під постійним контролем класних керівників, які проінформовані про порядок дій в разі виявлення жорстокого поводження з дітьми (виявлення слідів побоїв), а також відстежувати подібні випадки з боку інших учнів. В кожній загальноосвітній школі є інформація про телефон довіри Всеукраїнської дитячої лінії та телефон районної служби у справах дітей.

Березівським РВ ГУВМС України в Одеській області проводиться певна робота спрямована на виконання Плану Робочих заходів МВС України щодо вдосконалення роботи з попередження правопорушень, пов'язаних з насильством в сім'ї, вимог спільного наказу МВС України та міністерства України у справах сім'ї, дітей та молоді. З метою активізації роботи щодо своєчасного попередження злочинів, що відбуваються на ґрунті побутових відносин, поліпшення індивідуально-попереджувальної роботи серед осіб, які схильні до вчинення правопорушень в сфері сімейно-побутових відносин, запобігання розповсюдження пияцтва, наркоманії, зниження підліткової злочинності та безпритульності на території району було проведено такі оперативно-профілактичні відпрацювання як «Сім'я без насильства», «Рецидив», «Нагляд», «Побут».

Питання попередження насильства в сім'ї знаходяться на постійному контролі в районній державній адміністрації.